

مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷ / ۳ / ۹	دوره پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوتب خرداد ماه سال ۱۳۹۷	

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) بلامانع است.

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره									
۱	<p>درستی یا نادرستی جمله های زیر را با علامت های (د) یا (ن) مشخص کنید.</p> <p>(الف) برایند نیروهای وارد بر یک جسم، برابر مشتق تکانه آن نسبت به زمان است.</p> <p>(ب) در حالت تشديد، بيشترین انرژي به نوسانگر وارد می شود.</p> <p>(پ) در نزديکی یک چشمه موج نقطه ای، جبهه های موج بصورت صفحه هایي موازي اند.</p>	۰/۷۵									
۲	<p>نمودار مکان - زمان حرکت متحرکی بر روی خط راست مطابق شکل است.</p> <p>پاسخ کوتاه دهيد:</p> <p>(الف) در کدام لحظه جسم تعییر جهت می دهد؟</p> <p>(ب) یک بازه زمانی را مشخص کنید که جسم از مبدأ مکان می گذرد.</p> <p>(پ) یک بازه زمانی را معين کنید که جسم در جهت محور x ها حرکت می کند.</p> <p>(ت) در کدام بازه زمانی شتاب منفي است؟</p> <p>(ث) در کدام بازه زمانی حرکت کندشونده است؟</p>	۱/۲۵									
۳	<p>(الف) چرا در حرکت دایره ای یکنواخت، شتاب وجود دارد؟</p> <p>(ب) ماهواره ای در فاصله 10^4 کیلومتری از مرکز زمین با دوره ۶۲۸۰ s در حال گردش به دور زمین است. اگر جرم ماهواره 500 kg باشد، سرعت خطی ماهواره را حساب کنيد.</p>	۰/۲۵									
۴	<p>مطابق شکل، یک آونگ بين دو نقطه M و N نوسان می کند.</p> <p>اگر از مقاومت هوا چشم پوشی کنیم، به جای قسمت های (الف) تا (پ) در جدول زير پاسخ مناسب بنویسید:</p> <table border="1"> <tr> <td>نوع حرکت (تندشونده یا کند شونده)</td> <td>علامت سرعت (ثبت یا منفي)</td> <td>جهت حرکت نوسانگر</td> </tr> <tr> <td>(ب)</td> <td>(الف)</td> <td>از O به N</td> </tr> <tr> <td>(پ)</td> <td></td> <td>M به O</td> </tr> </table>	نوع حرکت (تندشونده یا کند شونده)	علامت سرعت (ثبت یا منفي)	جهت حرکت نوسانگر	(ب)	(الف)	از O به N	(پ)		M به O	۰/۷۵
نوع حرکت (تندشونده یا کند شونده)	علامت سرعت (ثبت یا منفي)	جهت حرکت نوسانگر									
(ب)	(الف)	از O به N									
(پ)		M به O									
۵	<p>موجی در یک محیط در حال انتشار است. معادله نوسانی نقطه های A و B از این محیط در SI به صورت $u_A = 0.03 \sin(50\pi t - 0.06\pi)$ و $u_B = 0.03 \sin(50\pi t - 0.09\pi)$ است. اگر موج از نقطه A به نقطه B برود و طول موج 8 m باشد، کم ترین فاصله این دو نقطه را از يكديگر بدست آوريد.</p>	۱									
	ادامه سوالات در صفحه دوم										

نام و نام خانوادگی :	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷	دوره پیش دانشگاهی	رشته : علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۱۱۰ دقیقه
تعداد صفحه :	۳	تاریخ امتحان :	۱۳۹۷ / ۹ / ۳	دورة پیش دانشگاهی	تعداد صفحه :

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۶	در جمله های زیر ، عبارت درست را از داخل پرانتز انتخاب کرده و در پاسخ برگ بنویسید: الف) انرژی ای که موج صوتی با خود حمل می کند ، با (مریع دامنه - دامنه) متناسب است . ب) سرعت انتشار صوت در یک گاز ، به جنس گاز بستگی (ندارد - دارد). پ) انسان سالم ، موج صوتی با بسامد (۱۵ kHz - ۱۵ Hz) را می شنود . ت) موج صوتی یک موج مکانیکی است که (می تواند - نمی تواند) در خلا منتشر شود .	۱
۷	شکل جبهه های موج صوتی چگونه است ؟ با مثالی ساده این موضوع را نشان دهید .	۰/۷۵
۸	در یک لوله صوتی باز ، موج ایستاده ای با چهار گره ایجاد شده است . اگر فاصله دو گره متواالی ۱۲ cm و سرعت صوت در هوای داخل لوله ۳۰۰ m/s باشد ، طول لوله و بسامد صوتی که توسط لوله ایجاد شده ، چقدر است ؟	۱/۲۵
۹	اگر فاصله از یک چشمۀ صوت ۱۰۰ برابر شود ، تراز شدت صوت چند دسی بل تغییر می کند ؟	۱
۱۰	به سوالات زیر در مورد موج های الکترومغناطیسی ، پاسخ کوتاه دهید : الف) کدام یک از موج های الکترومغناطیسی در پرتونگاری بکار می رود ؟ ب) یک چشمۀ و یک کاربرد (یا ویژگی) برای پرتوی فرابینفش نام ببرید . پ) یک موج الکترومغناطیسی نام ببرید که بسامد آن بیشتر از پرتوی ایکس باشد . ت) امواج رادیویی با چه وسایلی آشکارسازی می شوند ؟ ث) سرعت امواج الکترومغناطیسی ، وقتی از هوا وارد آب می شوند ، چگونه تغییر می کند ؟	۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۱	الف) در آزمایش یانگ فاصله پنجمین نوار روشن تا نوار مرکزی ۳ mm است . فاصله دو نوار روشن متواالی چند میلی متر است ؟ ب) اگر پرده را به صفحۀ شکاف ها نزدیک کنیم ، چه تغییری در پهنهای نوارها ایجاد می شود ؟ پ) اختلاف راه دو موج نوری در محل چندمین نوار روشن برابر $\frac{\lambda}{6}$ است ؟ ت) اگر دو موج در فاز مخالف به هم برسند ، کدام نوارها در صفحۀ تشکیل می شوند ؟	۰/۷۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۲	جاهای خالی را در جمله های زیر با کلمه های مناسب پر کنید : الف) اگر بین طول موج های یک طیف فاصله ای نباشد ، آن طیف است . ب) سطح زیر نمودار تابندگی بر حسب طول موج ، برابر جسم است . پ) الگوی اتمی مشابه وضعیت سیارات در منظومۀ خورشیدی است . ت) به کوچکترین شعاع مدار الکترون در اتم هیدروژن ، شعاع نیز می گویند . ث) باریکۀ شدیدی از فوتون های ، هم فاز و هم انرژی را باریکۀ لیزری می گویند .	۱/۲۵
	ادامۀ سوالات در صفحۀ سوم	

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : علوم تجربی	سده امتحان نهایی درس : فیزیک	مدت امتحان : ۱۱۰ دقیقه
تعداد صفحه : ۳	تاریخ امتحان : ۱۳۹۷/۳/۹	دوره پیش دانشگاهی	نام و نام خانوادگی :
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۳	یک مورد ناتوانی فیزیک کلاسیک را در توجیه تابش جسم بنویسید.	۰/۵
۱۴	الف) بسامد قطع فلز تنگستن $Hz = 10^{15} / 5$ است. تابع کار تنگستن چند الکترون ولت است ؟ ($h = 4 \times 10^{-15}$ eV.s) ب) آیا اثر فتوالکتریک به ازاء طول موج های بیشتر از λ مشاهده می شود یا کمتر از آن ؟ چرا ؟	۰/۵
۱۵	الف) یک اتم هیدروژن در حالت $n = 4$ قرار دارد. کوتاه ترین طول موج فوتون گسیل شده از این اتم چقدر است ؟ ($R_H = 0.1 nm^{-1}$) ب) اگر این اتم به حالت پایه برود ، با در نظر گرفتن تمام گذارهای ممکن ، چند نوع فوتون با انرژی مختلف می تواند گسیل کند ؟	۰/۷۵
۱۶	به سوالات زیر در مبحث فیزیک هسته ای پاسخ دهید : الف) دو ویژگی نیروی هسته ای را بنویسید . ب) دو مورد از مزیت های توان هسته ای را بنویسید . پ) شکافت هسته ، به چه معنا است ؟ ت) جرم هسته از مجموع جرم نوکلئون های تشکیل دهنده آن کمتر است . این اختلاف جرم به کدام انرژی تبدیل شده است ؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۱۷	هرسته $^{27}_{13} Al$ ، هم زمان یک ذره α و یک ذره β^+ (پوزیترون) تابش می کند . با نوشتن معادله واپاشی ، عدد اتمی و عدد جرمی جدید اتم حاصل را مشخص کنید .	۰/۷۵
۱۸	الف) کدام خاصیت ایزوتوپ ها یکسان است ؟ ب) در یک ماده پرتوزا بعد از گذشت $12/5$ ساعت ، $\frac{1}{32}$ هسته های نمونه اولیه باقی مانده اند . نیمه عمر این ماده چند ساعت است ؟	۰/۲۵ ۱
	موفق و سر بلند باشید	۲۰ جمع بارم

ردیف	پاسخ ها	نمره
۱	(ب) (۵) (ب) (۵) (ب) (۵) الف) (۵)	۰/۷۵ هر مورد (۰/۲۵) ص ۷۵ و ۹۸ و ۳۹
۲	t _۳ - t _۱ یا t _۱ - t _۲ الف) (۵)	۱/۲۵ هر مورد (۰/۲۵) ص ۱۳
۳	v = rω = ۱۰ ^۴ × ۱۰ ^{-۳} = ۱۰ $\frac{\text{km}}{\text{s}}$ الف) تغییر جهت سرعت (۰/۲۵)	۱/۲۵ $\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2 \times ۳ / ۱۴}{۶۲۸۰} = ۱0^{-۳} \frac{\text{rad}}{\text{s}}$ (۰/۵) ص ۴۹ و ۴۷
۴	الف) منفی ب) تندشونده پ) کندشونده هر مورد (۰/۲۵) ص ۶۰	۰/۷۵
۵	$\Delta\phi = k \Delta x$ (۰/۲۵) $0 / ۳\pi = \frac{2\pi}{0 / ۸} \Delta x$ (۰/۲۵) $\Delta x = 0 / ۱۲ \text{ m}$ (۰/۲۵)	۱ ص ۹۵
۶	الف) مربع دامنه ب) دارد ت) نمی تواند هر مورد (۰/۲۵) ص ۱۱۸ و ۱۲۲	۱
۷	کروی است (۰/۲۵)، چون صدای یک چشمۀ صوتی، در تمام نقاط اطراف آن شنیده می شود (۰/۵).	۰/۷۵ ص ۱۱۶
۸	$L = n \frac{\lambda}{2} = ۴ \times ۱۲ = ۴۸ \text{ cm}$ (۰/۲۵) $f = \frac{nV}{2L}$ (۰/۲۵) $f_\phi = \frac{4 \times ۳۰۰}{2 \times 0 / ۴۸} = ۱۲۵۰ \text{ Hz}$ (۰/۵)	۱/۲۵ ص ۱۲۳
۹	$\Delta\beta = 10 \log \left(\frac{d_1}{d_2} \right)^2$ (۰/۲۵) $\Delta\beta = -40 \text{ dB}$ (۰/۲۵)	۱ ص ۱۳۳
۱۰	الف) پرتوی ایکس (۰/۲۵) ب) خورشید یا (۰/۲۵)، از بین بردن یاخته های زنده یا (۰/۲۵) پ) پرتوی گاما (۰/۲۵) ث) رادیو یا تلویزیون (۰/۲۵) کاهش می یابد (۰/۲۵) ص ۱۵۱ و ۱۴۳	۱/۵
۱۱	الف) $\frac{\lambda D}{a} = 0 / ۶$ (۰/۲۵) ب) کاهش می یابد (۰/۲۵)	۱/۵ x = $\frac{n\lambda D}{a}$ (۰/۲۵) $\lambda = \frac{\lambda D}{a}$ (۰/۲۵) ت) نوارهای تاریک (۰/۲۵) پ) سومین (۰/۲۵) ص ۱۴۹ و ۱۴۷
	ادامۀ پاسخ ها در صفحۀ دوم	

رشته : علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس فیزیک
تاریخ امتحان : ۱۳۹۷ / ۳ / ۹	دوره پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷
ردیف	پاسخ ها
نمره	
۱/۲۵	<p>ب) رادرفورد هر مورد (۰/۲۵)</p> <p>ب) شدت تابشی ث) هم جهت</p> <p>الف) پیوسته ت) اتم بور</p> <p>۱۲</p>
۰/۵	<p>طبق محاسبه های کلاسیکی مقدار انرژی تابشی گسیل شده با طول موج بسیار کوتاه باید نامتناهی باشد ، اما در نمودار تجربی مقدار این انرژی بسیار کوچک است .</p> <p>۱۳</p>
۱/۲۵	<p>$W_0 = hf_0$ (۰/۲۵)</p> <p>$hf \geq W_0$ (۰/۲۵)</p> <p>$\frac{hc}{\lambda} \geq \frac{hc}{\lambda_0}$ (۰/۲۵)</p> <p>$\lambda \leq \lambda_0$ (۰/۲۵)</p> <p>۱۴</p>
۱/۲۵	<p>$\frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{n^2} - \frac{1}{n'^2} \right)$ (۰/۲۵)</p> <p>$\frac{1}{\lambda} = \frac{1}{100} \left(\frac{1}{1^2} - \frac{1}{3^2} \right) = \frac{15}{1600}$ (۰/۲۵)</p> <p>$\lambda = 106 / 6 \text{ nm}$ (۰/۲۵)</p> <p>$(3+2+1) = 6$ (۰/۵)</p> <p>الف) (۱۵)</p>
۱/۷۵	<p>الف) بسیار قوی (۰/۲۵) و کوتاه برد (۰/۲۵)</p> <p>ب) دو مورد از : تولید الکتریسیته قراون ، حفظ بیلیون ها تن زغال سنگ و گاز طبیعی ، حذف گازهای آلاینده فاشی از سوزاندن سوخت های فسیلی ، هر مورد (۰/۲۵)</p> <p>پ) به دو قسمت تقسیم شدن هسته اتم در اثر بمباران نوترونی (۰/۵)</p> <p>ت) انرژی بستگی هسته (۰/۲۵)</p> <p>۱۶</p>
۰/۷۵	<p>$^{27}_{13}\text{Al} \rightarrow ^{4}_{2}\alpha + ^{19}_{9}\text{Y}$ (۰/۲۵)</p> <p>۱۷</p> <p>تعیین عدد جرمی (۰/۲۵) و عدد اتمی (۰/۲۵)</p>
۱/۲۵	<p>الف) خاصیت شیمیایی (۰/۲۵)</p> <p>$N = \frac{N_0}{2^n}$ (۰/۲۵)</p> <p>$n = \frac{t}{T}$ (۰/۲۵)</p> <p>$\frac{1}{32} N_0 = \frac{N_0}{2^n}$</p> <p>$n = 5$ (۰/۲۵)</p> <p>$T = \frac{12/5}{5} = 2/5 \text{ h}$ (۰/۲۵)</p> <p>۱۸</p>
۲۰	همکاران محترم ، ضمن عرض خسته نباشید ، لطفاً برای پاسخ های درست دیگر ، نمره مناسب را در نظر بگیرید .